

изискава нарастването на личността, появата на връзка между нея и обществения живот, външните влияния на интелекта, волята, свободни избори. Това съставлява, както видяхме, голъма психологическа проява и такава *sui generis*. Всъки индивидъ, повече или по малко разитъ, представлява едно резюме на расовата си история, тъй като обхваща, съдържа, изразява духовното натрупване на многобройни генерации; а гениятъ човекъ е такъвъ, защото обема всецѣло социалния животъ въ всичкитъ негови дѣлбии, ширини и сложности. А пъкъ можемъ да кажемъ съ Новиковъ, че всичкитъ човѣшки групировки сѫ произведени отъ една неукротима и вѣчно действаща сила: тенденцията на индивида да интензифицира своя животъ.

Така, че социалната еволюция започва отъ органическата, биологическата и инстинктивната социалност, като отива къмъ съзнателната и разумната, която не се състои въ отрицанието на придобивките отъ първите. Примитивната солидарност, отличаваща се съ слабо диференциранъ общественъ характеръ, е психическо проявление, но още на нисша степень, защото й липсва социалното съзнание.

Като преминава презъ онѣзи нисши стадии на индивидуалността, които се наричатъ egoизъмъ, човѣчество отива къмъ все по-съзнателна социалност, съ всичките прояви на синтезата индивидъ—общество. Самата наследственост тогава, отъ чисто физическа, става социална, което, отъ своя страна, способства да се усъвършенства социалността все повече.

Животъ изобщо вамира една отъ голѣмитъ си реализации въ човѣшкото сдружение